

Případové studie Obchodní právo (1)

Příklad č. 1

Vedoucí odštěpného závodu. Rozsah zástupčího oprávnění.

Společnost Cukry, a. s., zabývající se výrobou cukru, má v České republice dva cukrovarny, které mají postavení odštěpných závodů. V čele cukrovaru nacházejícího se v jižních Čechách stojí pan Kadlec; cukrovar sídlící v severních Čechách vede paní Janíková. Oba jsou jako vedoucí organizační složky zapsáni v obchodním rejstříku. Paní Janíková uzavřela se zemědělským družstvem v Dolní Lhotě za společnost Cukry, a. s., dvě kupní smlouvy, jednu na dodávku 500 t cukrové řepy pro cukrovar v jižních Čechách a druhou na dodávku 250 t cukrové řepy pro cukrovar v severních Čechách.

Otázka:

Byla paní Janíková oprávněna smlouvu na dodávku 500 t cukrové řepy pro cukrovar v jižních Čechách uzavřít?

Související ust.:

Ust. § 503 NOZ.

Příklad č. 2

Prokura. Omezení zástupčího oprávnění prokuristy. Účinnost prokury

Společnost Omega, a. s., se sídlem v Praze, jejímž předmětem podnikání je výroba tabákových výrobků, má pobočku v Brně. Dne 1. května 2019 udělila Omega, a. s., prokuru J. Novákovi. Prokura byla do obchodního rejstříku zapsána 16. května 2019. Dne 1. října 2019 Omega, a. s., prokuru odvolala. Výmaz z rejstříku byl proveden 9. října 2019. Po celou dobu byla prokura podle výslovného ujednání s prokuristou omezena jen na právní jednání do 500.000,-Kč týkající se brněnské pobočky.

1) Prokurista uzavřel smlouvu o koupi služebních automobilů v úhrnné hodnotě 800.000,-Kč pro brněnskou pobočku. Omega, a. s., namítá, že ji smlouva nezavazuje, protože prokurista ji nebyl oprávněn uzavřít.

2) Prokurista uzavřel smlouvu o koupi služebních automobilů v úhrnné hodnotě 450.000,-Kč pro pražskou centrálu. Omega, a. s., namítá, že ji smlouva nezavazuje, protože prokurista ji nebyl oprávněn uzavřít.

Otázky

1. Posuďte námitku společnosti Omega, a. s.
2. dtto
3. Je v případě uvedeném pod 1) společnost Omega, a. s., vázána smlouvou o koupi automobilů, případně za jakých podmínek ji bude smlouva zavazovat, případně za jakých podmínek bude zavazovat jinou osobu, pokud byla smlouva uzavřena:
 - a. 2. května 2019,
 - b. 17. května 2019,
 - c. 2. října 2019,
 - d. 10. října 2019.

Související ust.:

Ust. § 450 až § 456 NOZ (zejména ust. § 450 odst. 1 NOZ, ust. § 450 odst. 2 věta druhá NOZ, ust. § 453 NOZ), ust. § 448 NOZ, ust. § 8 odst. 1 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ust. § 8 odst. 2 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ust. § 121 odst. 1 NOZ, ust. § 444 NOZ.

Příklad č. 3

Prokura. Překročení rozsahu zástupčího oprávnění prokuristy.

Podnikatel Josef Novák (zapsaný v obchodním rejstříku), podnikající v oboru výroby oděvů a oděvních doplňků, udělil panu Josefu Modráčkovi prokuru, jež neobsahovala žádná speciální ujednání nad rámec zákonného obsahu prokury. Pan Modráček byl zapsán do obchodního rejstříku jako prokurista dne 1. dubna 2019. Dne 1. května 2019 uzavřel z titulu prokury za pana Josefa Nováka kupní smlouvu se společností Omikron, a. s., na jejímž základě měl Josef Novák nabýt pozemek s rybníčkem, na němž měla být podle kupní smlouvy následně kupujícím vybudována sauna. Jakmile se Josef Novák dověděl o uzavření této smlouvy, sdělil společnosti Omikron, a. s., že se necítí smlouvou vázán.

Otázka:

Uveďte, zda uvedená smlouva Josefa Nováka zavazuje, či nikoliv.

Související ust.:

Ust. § 450 až § 456 NOZ (zejména ust. § 450 odst. 1 NOZ a ust. § 453 NOZ), ust. § 444 NOZ, ust. § 446 NOZ.

Příklad č. 4

Nezaměnitelnost obchodní firmy. Význam odlišného dodatku

Do obchodního rejstříku byl ke dni 1. března 2019 jako obchodní firma společnosti se sídlem v Děčíně zapsán název „Mlýny a pekárny, a. s. “. Ke dni 10. května 2019 byl do obchodního rejstříku jako firma společnosti se sídlem v Benešově zapsán název „Mlýny a pekárny, s. r. o. “. Společnost Mlýny a pekárny, a. s., se domáhá u soudu, aby se společnost Mlýny a pekárny, s. r. o., zdržela užívání zapsaného názvu jako své firmy. Tento požadavek odůvodňuje tím, že firma Mlýny a pekárny, s. r. o., je zaměnitelná s její firmou, resp. je s ní totožná, a název Mlýny a pekárny, a. s., byl v obchodním rejstříku zapsán dříve.

Společnost Mlýny a pekárny, s. r. o., uvedený požadavek odmítá. Podle jejího názoru je oprávněna pro ni zapsaný název jako firmu užívat, protože jde o název zapsaný v obchodním rejstříku a podle platné právní úpravy je firmou podnikatele právnické osoby název, pod kterým je zapsána v obchodním rejstříku. Názvy, pod kterými jsou obě společnosti zapsány, nejsou totožné (rozdíl je v dodatku označujícím právní formu, což k odlišení běžně stačí) ani zaměnitelné. Tím spíše, že společnosti mají sídla v různých městech.

Otázka:

Posuďte stanoviska obou společností z hlediska okolností rozhodných podle právní úpravy obchodní firmy.

Související ust.:

Ust. § 423 až § 428 NOZ (zejména ust. § 423 odst. 2 NOZ a ust. § 424 NOZ).

Příklad č. 5

Zkratka obchodní firmy

Společnost Kalaš, Kaucký, Kůra, s. r. o., zapsaná do obchodního rejstříku, podala následně návrh na zápis zkratky své obchodní firmy do obchodního rejstříku, a to „KKK, s. r. o. “. Zápis zkrácené firmy považovali společníci za praktický pro účely představování v telefonu i pro lehčí zapamatování klienty.

Otázka

Jak by měl rejstříkový soud rozhodnout?

Související ust.:

Ust. § 423 NOZ.